

James

Hudba je můj život.

Přečetl jsem si všechny brožury hudební konzervatoře Thornking-Ash, než jsem se tam přihlásil. Psali tam, že škola bude pěstovat naše nadějné hudební nadání. Slibovali, že i ostatní učivo nás bude svou obtížností motivovat. Našeptávali nám pohádky o tom, jak vyjdeme ze střední školy coby adolescentní renesanční osobnosti s všeobecným přehledem a přihlášky na nejprestižnější a nejstarší univerzity v zemi zdoláme jediným úderem svých mimoškolních aktivit.

Tehdy jsem si prostě řekl – bezva. A hlavně, šla tam Deirdre, takže jsem neměl jinou možnost.

Ale to bylo předtím, než jsem tam doopravdy nastoupil. Jakmile jsem tam vkročil, zjistil jsem, že škola je škola je škola, jak by řekla Margaret Thatcherová. Jedna za osmnáct, druhá bez dvou za dvacet. Jasně, strávil jsem na Thornking-Ash teprve sedm dní, možná jsem na ni moc spěchal. Jenže trpělivost není zrovna moje silná stránka. Po pravdě, netušil jsem, proč bychom měli být v něčem jiní než normální středoškoláci jen proto, že máme navíc pár hodin hudební teorie a přespáváme na internátě.

Asi bych si to tak nebral, kdybych hrál na nějaké pitomé cello nebo něco podobného, protože bych se mohl zařadit do některého z těch osmi milionů orchestrů, co

v rámci školy působí. Když se řekne „hudebník“, nikdo tím zdá se nemyslí „dudák“. Jestli ještě jednou uslyším výraz „lidový muzikant“, někoho prašтім.

Každopádně, první až šestý den jsme se měli (moji spolužáci a já) „zorientovat“. Poučili nás, kde je která učebna, jak se jmenuje který učitel, od kdy do kdy se v jídelně podává jídlo a že dveře do čtvrtého patra našeho internátu se zasekávají. Pátý den už jsem měl celkem přehled. Šestý den jsem tam byl jako doma.

Sedmý den jsem se nudil. Navečer jsem si sedl do bráchova auta a poslouchal muziku servírovanou s hněvem a příchutí tesknoty. Někde jsem četl o experimentu, při kterém vědci pouštěli jedné skupině krysy rock a druhé vážnou hudbu. Přesně si to už nepamatuju, ale po pár týdnech krysy na klasice mírumilovně šplhaly po kariérním žebříčku a nosily zdravotní obuv, kdežto rockerské krysy se proměnily v kanibaly a vzájemně se rozervali na cucky. Netuším, co ta studie měla dokázat, když ani nevím, kterou kapelu ty rockerské krysy poslouchaly. Akorát mám pocit, že kdyby mi dva týdny v kuse hustili do uší Pearl Jam, taky bych spolubydlící sežral.

Ale zpátky k tématu. Věděl jsem, že je to sedmý večer, protože na hřbetu pravé ruky jsem měl sedm čárek. Šest svislých a ta sedmá je přeškrtařovala. Seděl jsem tam ve vlastním malém světě laděném do šeda, basy tak nahlas, že mi vibroval zadek. Na internátech platilo přísné omezení hluku, zvlášt v hodinách, kdy studenti cvičí, a najít místo, kde by si člověk mohl poslechnout hudbu, byl problém. Tomu se říká ironie, zlatíčka.

Sledoval jsem, jak slunce vypaluje za naším intrem červenou stezku. Na rozdíl od důstojných školních budov se sloupovými georgiánskými průčelími si intry na nic nehrály. Byly to hranaté krabice s tisíci věčně otevřených očí místo oken.

Muzika v autě řvala tak hlasitě, že jsem ťukání na okýnko nejdřív přeslechl. Když jsem si ho konečně všiml, kdovíproč mě překvapilo, čím tvář jsem uviděl. Kulatý, obyčejný, nejistý obličej. Můj spolubydlící Paul. Hraje na hoboj. Škola asi dospěla k názoru, že si budeme rozumět, protože oba naše nástroje mají plátky, jinak jsme totiž neměli vůbec nic společného. Stáhl jsem okýnko.

„Chcete k tomu hranolky?“ zeptal jsem se.

Paul se rozesmál, o hodně víc, než si ten fórek zasloužil, a potom se zatvářil pyšně nad vlastní smělostí. Asi se mě bál.

„To bylo vtipný, kámo.“

„Jedna z mých nesčetných předností. Cos chtěl?“

„Šel jsem do pokoje, že začnu dělat na tom, víš na čem,“ zamával sešitem, jako by mi to mělo něco objasnit, „na tom úkolu z matiky. Pořád platí, že ho chceš udělat se mnou?“

„Jestli chci? Ne. Jestli potřebuju? Ano.“ Ztlumil jsem rádio. Najednou jsem si všiml, že mám na ruku husí kůže, i když bylo horko. Stáhl jsem paži zpátky dovnitř. Moje jasnovidné podvědomí mi šeptalo něco v jazyce, kterému jsem nerozuměl, vysílalo do mě chlad jako nenápadné varování: *děje se tu něco divného*. Myslel jsem, že tenhle pocit už je promlčená záležitost, od léta mi to dalo pokoj. Přinutil jsem se znovu podívat na Paula. „Jo, jasně.“

Paulova pusa se roztáhla v úlevném šklebu, jako by čekal, že odpovím jinak. Začal vykládat něco o našem matikáři a o spolužácích. Neposlouchal bych ho, ani kdyby mě zrovna plně nezaměstnával mráz rozlévající se mi po kůži. Lidi moc mluví. Obvykle stačí, když zaregistrujete začátek a konec, všechno mezi tím tak nějak vyplyne samo.

Pár Paulových slov ale zničehonic vzbudilo moji pozornost, jako když se ze změti hlasů vynoří jeden jas-

ný. Otočil jsem knoflíkem rádia úplně nadoraz a vypnul ho.

„Říkal jsi: ‚Tak zpívají mrtví?‘“

Paul se zarazil. „He?“

„Tak zpívají mrtví. Řekls to?“

Rázně zavrtěl hlavou. „Ne, řekl jsem: ‚Ta o zpívání prd ví‘. Měl jsem zpěv z listu. S –“

Otevřel jsem dveře auta a přikývl, ještě než to vůbec dopověděl. I když jsem vypnul rádio, dál jsem slyšel hudbu. Táhla mě k sobě, mnohem důležitější, než kdy mohl být Paul. Stálo mě hodně přemáhání, abych se zmohl aspoň na nějakou reakci. „Hele, srazíme se v pokoji za pár minut, jo? Za minutku nebo dvě.“

Jako by ta popletená slova – *tak zpívají mrtví* – ode-mkla dveře a já teď za nimi slyšel hudbu. Naléhavou, ne-nechavou hudbu: kolísavou mollovou melodií se spou-stou zvláštních starobylých posuvek. Zpíval ji tlumený mužský hlas, který mi tak nějak připomínal vše, na co nedosáhnou.

Paul zakoktal něco na souhlas. Vystoupil jsem z auta, zabouchl dveře a zamkl.

„Musím běžet,“ řekl jsem.

„Já nevěděl, že běháš,“ podotkl Paul, ale to už jsem byl daleko.

Vyrazil jsem přes parkoviště, minul jsem hranaté in-try, Yancey Hall s máslově žlutým sloupovím a Seward Hall, před kterou stála fontána s rozesmátým satyrem. Moje tenisky pleskaly po dlážděném chodníku. Nechal jsem se vést písní, poddal se jejímu vábení.

Hudba zintenzivněla, smísila se s hudbou, jež mi bez ustání zněla v hlavě – předivem duše, které mi ukazova-lo mé místo, provázelo mě světem. Přeběhl jsem konec chodníku a klopýtal dál po nerovném prerozlém trávní-ku. Připadalo mi, jako bych se vrhl přes okraj světa. Ve-

černě podzimní slunce žhnulo nad vrchy a mně znělo hlavou jen *jdu moc pozdě*.

Ale on tam pořád krácel, ať už to byl kdokoli – daleko v kopcích, téměř mi mizel z dohledu. Rozeznával jsem jen siluetu, temnou postavu nejasného vzrůstu na pozadí nekonečného oslnivě zlatého svahu. Ruce měl rozpažené, dlaně obrácené dolů, jako by ukazoval zemi, ať zůstane klidná. Už se málem ocitl příliš daleko a splynul s tmavým stromovím za sebou, ale vtom se zastavil.

Hudba zněla dál, hlasitě, jako bych ji slyšel ve sluchátkách – jako by ji vyluzoval můj mozek čistě jen pro sebe. Teď už jsem ale věděl, jak, to nevím, že není určená pro mě. Hrála pro někoho nebo něco jiného a já měl jen tu smůlu, že jsem ji zaslechl taky.

Mohlo mi to srdce utrhnout.

Postava se obrátila ke mně. Dlouho jenom stála a hleděla na mě. Zůstal jsem přikovaný na místě – ne jeho hudbou, která mě dál volala, přetlačovala se s hudbou v mé mysli a říkala *množ se povstaň následuj* – ale jeho podivností. Jeho prsty roztaženými rovnoběžně se zemí, držícími něco pod povrchem; jeho rameny, napřímenými v pozici, jež svědčila o síle a nepoznatelnosti; a ze všeho nejvíc rozložitým parožím, které mu vyrůstalo z hlavy a vzpínalo se k nebi jako větve.

Náhle byl pryč a já nepostřehl, kam zmizel, protože v tom okamžiku slunce zapadlo za okraj kopce a zanechalo svět soumraku. Zůstal jsem tam stát, zadýchaný, v jizvě nad levým uchem mi tepala krev. Upíral jsem pohled tam, kde jsem ho předtím viděl. Nemohl jsem se rozhodnout, jestli bych tu parohatou postavu nejradši nespatriil a všechno bylo jako obvykle, nebo jestli bych sem radši doběhl dřív a zjistil, proč už zase vidím takovéhle bytosti.

Otočil jsem se a chtěl zamířit zpátky ke škole, jenže vtom do mě něco narazilo, přímo do břicha. Ztratil jsem

rovnováhu, musel jsem se hodně snažit, abych se udržel na nohou.

Vlastník dotyčného těla vyjekl: „Proboha, pardon!“

Ten hlas byl bolestně známý. Deirdre. Moje nejlepší kamarádka. Můžu jí tak pořád ještě říkat? „V pohodě, s jednou ledvinou si vystačím,“ vypravil jsem ze sebe.

Deirdre se prudce obrátila. Tvář měla zardělou a její výraz se změnil tak rychle, že jsem ten původní nezachytil. Nemohl jsem se od ní odtrhnout. Viděl jsem ji – šedé oči zastíňující jemné rysy bledého obličeje – tolikrát za zavřenými víčky, že se zdálo zvláštní dívat se na ni najednou s otevřenýma očima.

„Jamesi. *Jamesi!* Viděl jsi Ty druhé? Museli projít těsně kolem tebe!“

Pokusil jsem se trochu vzchopit. „Kdo jsou, Ti druzí?“

Poodstoupila a s přimhouřenými víčky se zahleděla ke kopcům do houstnoucí tmy. „Víly. Nevím – tak čtyři? Pět?“

Vážně mě děsila, rozhlížela se tak divoce, že se jí rozčepýřený tmavý culík točil dokola. „Hele, Dee, zklidni se. Bere mě z tebe mořská nemoc. A cože – víly? Už zase?“

Na chvilku zavřela oči. Když je znovu otevřela, už byla víc při smyslech. Míň šílená. „Blbost. Asi mi trochu přeskakuje. Připadá mi, že je vidím všude.“

Nevěděl jsem, co na to říct. Trochu to bolelo se na ni dívat, už jsem zapomněl, jaké to je. Jako tříska – ne když si ji zadřete, ale ta vleklá bolest, která zůstane, když ji vytáhnete.

Zavrtěla hlavou. „Jak můžu být takhle pitomá? Už jsem tě neviděla celou věčnost a prvních pět minut jenom fňukám. Měla bych skákat radostí. Já – mrzí mě, že jsem ještě neměla čas se za tebou stavít.“

Vteřinu jsem doufal, že za tím „mrzí mě“ bude následovat něco jiného. Něco ohromně zásadního, čím uzná,

že mi ublížila. Když jsem se nedočkal, měl jsem chuť udělat smutný obličej, aby měla výčitky, ale na to jsem neměl koule. Místo toho jsem jí pomohl z úzkých, protože jsem galantní masochistický blbec. „No, v té brožurce psali, že areál školy má víc než šest hektarů. Mohlo taky trvat roky, než bychom na sebe narazili.“

Deirdre se kousla do rtu. „Vůbec jsem netušila, že budeme mít tak šílený rozvrh. Ale – fíha. Ráda tě vidím.“

Nastal dlouhý rozpačitý moment, kdy bychom se objali, nebýt letošního léta. Nebýt Luka a té textovky, kterou jsem jí poslal – té, na kterou ani jeden z nás nedokázal zapomenout.

„Jsi pěkně opálená,“ řekl jsem. Lež. Dee se nikdy nepopálí.

Trochu se usmála. „A ty jsi nakrátko.“

Přejel jsem si rukou po hlavě a dovolil prstům, aby prozkoumaly novou jizvu nad mým uchem. „Museli mi tam vyholit vlasy, aby to mohli zašít. Tak jsem sundal i ten zbytek. Původně jsem měl v úmyslu vyholit si tam svoje iniciály, ale – pozor, tohle s tebou zacloumá – teprve teď mi došlo, že moje iniciály jsou JAM. To mi přišlo poněkud nedůstojné.“

Dee se zasmála. Nesmyslně mě to potěšilo. „Celkem ti to sluší,“ prohlásila, ale dívala se přitom na moje ruce a načmáraná slova, která je pokrývala až k zápěstím. Víc inkoustu než holé kůže.

Chtěl jsem se jí zeptat, jak se má, na víly, na tu textovku, ale zřejmě jsem ztratil schopnost říct cokoli podstatného. „Určitě víc, než by to slušelo tobě.“

Znovu se zasmála. Nebylo to upřímné, ale to nevadí, protože jsem se nesnažil být vtípný. Jen jsem potřeboval vyplnit ticho.

„Co tady děláte?“

Oba jsme se otočili a zjistili, že před námi stojí uči-

telka: Eve Linnetová. Drama a divadlo. V příšeří vypadala jako drobný bledý přízrak. Byla by hezká, kdyby se nemračila. „Jste mimo školní areál.“

Něco mi nesedělo, ale chvílku mi trvalo, než jsem si uvědomil co. Přišla od kopců, ne od školy.

Linnetová natáhla krk, jako by si teprve teď všimla Deirdre. Dee byla rudá ve tváři, jako kdyby nás učitelka při něčem přistihla. Linnetová ostře pokračovala: „Nevím, z jakých škol jste vy dva přišli, ale u nás se takové chování netoleruje.“

Do letošního léta bych udělal nějaký vtip o sobě a Dee – že si to špatně vykládá, že jsem už od narození její osobní milostný otrok nebo že k ničemu nedošlo, protože Deirdre odpuzuje jistá chemická látka přítomná v mojí pokožce. Místo toho jsem zamumlal jen: „O tohle nejde.“

Věděl jsem, že to zní provinile, a jí to tak zjevně připadalo taky, protože opáčila: „Skutečně? Tak co tady děláte?“

To by stačilo. Zadíval jsem se ke kopcům a ona střelila pohledem stejným směrem. „Čekali jsme na vás.“

Dee se na mě ostře podívala, ale jinak než Linnetová. Ta se zatvářila naštvaně, nebo vyděšeně. Dlouho nic neříkala a nakonec pronesla: „Myslím, že nikdo z nás tady teď nemá co pohledávat. Běžte zpátky na internáty a já zapomenu, že se tohle vůbec stalo. Stejně je to špatný způsob, jak začít školní rok. Malérem.“

Když se Linnetová otočila a vykročila ke škole, Dee po mně kradmo obdivně koukla a potom zakoulela očima k učitelce. Smysl byl jasný: ta je trhlá!

Pokrčil jsem rameny a věnoval jí polovičatý úsměv. Ale nepřipadalo mi, že by s Linnetovou a její duševní rovnováhou bylo něco v nepořádku. Asi jsem nebyl jediný, kdo běžel za tou hudbou.